

Folkdemokrati på Kuba

Folkdemokrati på Kuba

Detta är första delen av två. Här behandlas Kubas folkdemokrati. I nästa avsnitt diskuteras brister och åtgärder i den krisande kubanska ekonomin. Skribent är Charles McKelvey: ?Jag är influerad av svart nationalism, den katolske filosofen Lonergan, Marx, Wallerstein, antiimperialism och den kubanska revolutionen. Sedan jag gick i pension som universitetslärare 2011 har jag ägnat mig åt att läsa och skriva om världsfrågor.?

Den andra ordinarie sessionen av den tionde legislaturen i Folkmaktens nationalförsamling hölls i Havanna från den 18 december till den 22 december 2023. Församlingen sammanträdde i kommissioner (permanenta lagstiftande utskott) den 18-19 december och i plenum den 20-22 december 2023. Bland punkterna på dagordningen fanns en rapport om ekonomin, ratificering av dekret som utfärdats av regeringen sedan den lagstiftande församlingens senaste session, rapporter om genomförandet av nya lagar om familjelagen och den rättsliga processen, rapporter från jordbruksministern och industriministern samt förslag till nya lagar om folkhälsa och militär budgetering.

De deputerade gav sitt fulla stöd till vad regeringen gör och avser att göra med avseende på dessa teman och till lagkommissionernas förslag. Många av de deputerade tog till orda för att utveckla sitt stöd för rapporterna och förslagen, baserat på sina erfarenheter i sitt lokala territorium. Varje deputerad kan ta till orda för att tala till församlingen och erhålla erkännande genom det enkla förfarandet att överlämna en not till nationalförsamlingens ordförande. Alla deputerade som begärde ordet erkändes, även om talmannen ibland begärde ett mer kortfattat uttryck av tidsskäl, och några deputerade drog tillbaka sin begäran om att få tala på grund av begränsad tid. Nationalförsamlingens plenarsammanträde direktsändes i kubansk TV.

Nationalförsamlingens 470 deputerade väljs i ett system med direkta och indirekta val som garanterar att de deputerade är inriktade på att företräda folkets intressen och behov och nationens suveränitet, eftersom de inte behöver genomföra kostsamma valkampanjer och därför inte har några politiska skulder till särskilda ekonomiska eller sociala sektorer. Det första steget i processen är valet av delegater till lokala församlingar i nationens 168 kommuner och lokala territorier, med hemlig röstning av medborgare som är minst 16 år gamla och väljer en av två eller flera kandidater, som nomineras genom en serie grannskapsnomineringsförsamlingar i vart och ett av de 12.427 röstningsdistrikten i nationen. När de 168 kommunförsamlingarna har konstituerats nominerar de kandidater till den nationella folkförsamlingen. Representanter för arbetarnas, böndernas, kvinnornas, studenternas och grannskapens massorganisationer rekommenderar kandidater till nationalförsamlingen till delegaterna i de kommunala församlingarna, och de kandidater som godkänts av delegaterna presenteras sedan för folket i varje kommun för ratificering i direkt hemlig omröstning. Hälften av kandidaterna till nationalförsamlingen är kommunala delegater, och hälften är andra medborgare som har nominerats av massorganisationerna.

Vi beskriver här ett valsysteem som är starkt decentraliserat och förankrat i lokala grannskap, med inflytande fördelat på fem organisationer som representerar olika sektorer av folket, organisationer som själva har interna demokratiska processer med lokalt förankrade direkta och indirekta val. Det är därför en struktur som minimerar möjligheten för kända nationella aktörer att kontrollera processen. Dessutom spelar pengar ingen roll. Det finns inga kampanjer i konventionella eller sociala medier, utan grundläggande biografisk information om kandidaterna sprids på lokala affischer och i nationell TV.

Folkmaktens nationalförsamling tillsätts för fem år i taget och är landets högsta politiska myndighet. Den väljer presidenten, premiärministern och de andra ministrarna i regeringens verkställande gren samt de högsta ledamöterna i den dömande grenen. Under nationalförsamlingens sessioner "redogör" ministrarna för den verkställande makten och förklarar och försvarar hur de leder regeringen. Under sessionerna granskar församlingen dessutom lagar som utfärdats genom dekret sedan församlingens föregående session, en granskning som inkluderar en utvärdering av relevanta kommissioner. När det gäller viktigare lagstiftning antar den nationella folkförsamlingen dessutom nya lagar.

Deltagardemokrati i praktiken. Medborgarna säger sitt och utser kandidater. Foto: CMKX Radio Bayamo

Nationalförsamlingen sammanträder i ordinarie sessioner två gånger per år, och extraordinära sessioner kan sammankallas. Mellan sessionerna arbetar ledamöterna i en eller flera av nationalförsamlingens elva kommissioner, inklusive kommissionerna för ekonomiska frågor, internationella frågor, ungdomar, barn och kvinnors lika rättigheter, hälsa och idrott, lokala organ för folkets makt samt tjänster till befolkningen. Utskottsarbetet kan omfatta besök i samhällen för att bedöma förhållandena. De flesta av nationalförsamlingens ledamöter fortsätter med sin vanliga anställning och lön, även om vissa tar tjänstledigt på grund av uppdrag i en kommission eller i nationalförsamlingens administration. Alla får samma lön som de får i sin ordinarie anställning, och det är inte brukligt med betalda talaruppdrag för deputerade, så det finns inga ekonomiska belöningar kopplade till tjänsten som deputerad i nationalförsamlingen, även om det är en position med hög prestige.

Den nuvarande nationella folkförsamlingen är den tionde i ordningen sedan systemet infördes 1976. Cirka 55,74% av ledamöterna är kvinnor och 45,11% är svarta och mulatter, oproportionerligt många i båda fallen. Tjugo procent är mellan 18 och 35 år, med en genomsnittsålder på 46 år, och 94% har universitetsutbildning.

Kubas kommunistiska parti är den högsta moraliska auktoriteten i landet. Dess medlemmar, som väljs av partiet självt, utgör cirka 15 % av den vuxna befolkningen. Partiet har ingen laglig eller konstitutionell befogenhet att välja medlemmar till den verkställande makten och kan inte heller stifta lagar. Men det är högt ansedd och vägleder den politiska processen i utvecklingen av lagar och policyer. Många medlemmar av den lagstiftande, verkställande och dömande makten är medlemmar i partiet, men inte alla. Partiets rekommendationer är mycket inflytelserika, men de är inte det sista ordet. Partiets lagförslag accepteras alltid av nationalförsamlingen, men alltid med ändringar.

Även om konstitutionen i artikel fem utnämner partiet till revolutionens ledande kraft, ger konstitutionen den faktiska politiska makten till nationalförsamlingen för folkets makt, som väljs direkt och indirekt av folket. Partiets inflytande över den politiska processen är följaktligen inte garanterat. Om partiet skall kunna behålla sitt inflytande över den politiska processen måste det upprätthålla sin prestige bland folket, vilket det endast kan göra genom att ge hög prioritet åt folkets intressen, behov och missnöje.

Det finns ingen organiserad intern politisk opposition på Kuba, även om juridiska och konstitutionella strukturer gör det möjligt för en politisk opposition att växa fram, om bestämda politiska sektorer skulle mobilisera den politiska viljan, tränga in i grannskapens nomineringsförsamlingar och massorganisationerna. Det finns en politisk opposition från den extrema marxistiska vänstern och den kapitalistiska högern, men ingen av dem har tillräcklig närvaro för att konstituera sig som en organiserad opposition. Det finns en opolitisk opposition, som uttrycker sig i kriminellt beteende, passivitet som medborgare och emigration, som har mer kraft än den politiska oppositionen från vänster eller höger, men den saknar förmågan att organisera sig politiskt. Det kubanska revolutionära projektet befinner sig ständigt i en kampanj mot dessa apolitiska former av opposition, som revolutionen uppfattar som ett potentiellt politiskt hot. Revolutionens fiender, som huvudsakligen finns i Miami, försöker alltid att utnyttja den opolitiska oppositionen, med stöd av USA:s regering, men med mycket begränsad framgång.

231223 Charles McKelvey

[People's Democracy in Cuba](#)

HÄV BLOCKADEN MOT KUBA!

Bli en del av solidaritetsrörelsen!

Bli medlem i Svensk-Kubanska!

Eller skicka ett bidrag till Stödfonden

Ange namn, e-post, adress och skicka 300 kr för ett års medlemskap (150 för pensionärer, arbetslösa och studerande)

Swish 123 589 0975 eller Pg 40 54 11 ? 0

Bidrag till insamlingen ?Mediciner till Kuba?

PG 23 57 15 ? 0 ELLER Swish 123 182 37 72